

Sporočilo za javnost Luxembourg, 28. junija 2021

EU potrebuje močnejši in skladnejši nadzorni okvir za boj proti pranju denarja

Čeprav je vrednost sumljivih transakcij v Evropi ocenjena na stotine milijard EUR, EU nima enotnega pristopak preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter boju proti njima. Ustrezni organi EU imajo sicer odgovornosti za oblikovanje in usklajevanje relevantne politike ter nekaj neposrednih pristojnosti, vendar se prizadevanja večinoma upravljajo na nacionalni ravni. Evropsko računsko sodišče (Sodišče) v svojem posebnem poročilu ugotavlja, da ima ukrepanje na ravni EU za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma slabosti ter da je nadzorni okvir EU neenoten in slabo usklajen, zato se z njim ne zagotavljajo usklajen pristop in enaki konkurenčni pogoji.

Pranje denarja je praksa legitimiranja premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, tako da se jo vključi v zakonite gospodarske dejavnosti in se s tem prikrije njen nezakonit izvor. Europol ocenjuje, da znaša vrednost sumljivih transakcij v Evropi približno 1,3 % BDP EU. Na svetovni ravni je vrednost blizu 3 % svetovnega BDP. Iz najnovjših podatkov je razvidno, da so več kot 75 % sumljivih transakcij, sporočenih v EU, prijavile kreditne institucije iz več kot polovice držav članic EU.

„Slabosti na ravni EU v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma je treba odpraviti, hkrati pa znatno okrepiti nadzorno vlogo EU,“ je dejal Mihails Kozlovs, član Evropskega računskega sodišča, pristojen za poročilo. *„Za zagotovitev hitrega in skladnega izvajanja zakonodaje EU je treba narediti veliko več. Za začetek bi morala EU, kadar koli je to mogoče, prednostno uporabljati uredbe in ne direktive, saj je treba zakonodajo na ravni držav članic izvajati usklajeno.“*

Trenutno so pristojnosti na ravni EU za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma razdeljene med več organov. Evropska komisija oblikuje politiko in spremlja njeno vključitev v zakonodajo držav članic ter obravnava analizo tveganja. Pri izvajanju teh nalog so revizorji ugotovili slabosti. Zakonodaja o preprečevanju pranja denarja je kompleksna in se po vsej EU izvaja prepočasi in neenakomerno. Revizorji so ugotovili, da v oceni tveganja niso prikazane spremembe skozi čas ter

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

da manjkata geografska osredotočenost in uspešna prednostna razvrstitev tveganj. EU doslej še ni sprejela samostojnega seznama tretjih držav z visokim tveganjem, ki pomenijo grožnjo pranja denarja za notranji trg EU. Komisiji prav tako ni uspelo pripraviti posodobljenih statističnih podatkov o tej temi, zaradi česar je težko oceniti obseg pranja denarja in financiranja terorizma v EU.

Evropski bančni organ (EBA) je pristojen za preiskovanje morebitnih kršitev prava EU na tem področju in je to pristojnost že uporabil. Kljub temu je od leta 2010 ugotovil le eno kršitev prava EU v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma, na lastno pobudo pa ni izvedel še nobene s tem povezane preiskave. Revizorji so odkrili tudi dokaze o poskusih lobiranja pri članih odbora nadzornikov v obdobju, ko so ti razpravljali o morebitnem priporočilu v zvezi s kršitvijo prava EU. To kaže, da so na odločanje EBA na visoki ravni morda vplivali nacionalni interesi (podobni zaključki so v [poročilu Sodišča iz leta 2019 o stresnih testih, ki jih je opravil EBA](#)). Revizorji so ugotovili tudi, da Komisija nima notranjih smernic za predložitev zahtev za preiskavo organu EBA: zahteve je vlagala sporadično, v večini primerov po poročanju medijev.

Zadnja točka, ki so jo analizirali revizorji, je bila vključitev tveganja pranja denarja v bonitetni nadzor bank euroobmočja. Revizorji so ugotovili, da je Evropska centralna banka (ECB), ki je od leta 2014 neposredni nadzornik pomembnih bank, sicer dobro začela izmenjavo relevantnih informacij z nacionalnimi nadzorniki, vendar nima niti odgovornosti niti pristojnosti za preiskovanje, kako nacionalni nadzorniki te informacije uporabljajo. Tudi kakovost gradiva, ki si ga izmenjujejo nacionalni nadzorniki, se je zaradi nacionalnih praks precej razlikovala. EBA v zvezi s tem pripravlja posodobljene specifične smernice. Revizorji priporočajo, naj jih čim prej zaključijo, ECB in nacionalni nadzorniki pa čim prej začnejo izvajati.

Splošne informacije

EU je leta 1991 sprejela prvo direktivo o preprečevanju pranja denarja, ki je bila nazadnje posodobljena leta 2018, da bi se borila proti grožnjam, ki jih pomeni pranje denarja za notranji trg, in s tem preprečevala financiranje terorizma. Komisija namerava kmalu predstaviti predlog za enotni nadzorni organ EU na področju pranja denarja in financiranje terorizma.

Posebno poročilo št. 13/2021 – *Prizadevanja EU za boj proti pranju denarja v bančnem sektorju so razdrobljena, izvajanje pa je nezadostno* je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).

Kontaktne naslovi za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502